

**ΕΠΕΙΓΟΝ
ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ**

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ &
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ**

Αθήνα 11/9/2025

Αριθ.Πρωτ. Δ1γ/Γ.Π/οικ.40022

ΠΡΟΣ : Όπως Πίνακα Αποδεκτών

Ταχ. Δ/νση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 10433 Αθήνα
Πληροφορίες : Κ. Μωραΐτου
Τηλφ. : 2132161343
E-mail : tyk@moh.gov.gr

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: «Υγειονομικοί έλεγχοι στα σχολεία όλων των βαθμίδων και των ειδικών κατηγοριών, ημερήσια και νυχτερινά, δημόσια και ιδιωτικά και τους βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, δημόσιους και ιδιωτικούς για το σχολικό έτος 2025 – 2026».

- ΣΧΕΤ. :** 1) Ο Νόμος 3730/2008 (Α' 262), «Προστασία ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το ν.5216/2025 (Α' 118) και ισχύει.
- 2) Η Υγειονομική Διάταξη με αριθμ. πρωτ. Υ1γ/Γ.Π./οικ. 81025/2013 (Β' 2135), (ΑΔΑ:ΒΛ94Θ-83Λ) «Κανόνες υγιεινής σχολικών κυλικείων, καντινών (σταθερών), χώρων εστίασης εντός των σχολείων και καθορισμός των προϊόντων που διατίθενται από αυτά εντός δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων πρωτοβάθμιας & δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης».
- 3) Η Υγειονομική Διάταξη με αριθμ. πρωτ. Υ1γ/Γ.Π./οικ.96605/2013 (Β'2800) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθμ. πρωτ. Υ1γ/Γ.Π./οικ. 81025/27-8-2013 (ΦΕΚ 2135/τ. Β'/29-8-2013 με ΑΔΑ:ΒΛ94Θ-83Λ «Κανόνες υγιεινής σχολικών κυλικείων, καντινών (σταθερών), χώρων εστίασης εντός των σχολείων και καθορισμός των προϊόντων που διατίθενται από αυτά εντός δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων πρωτοβάθμιας & δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης».

- 4) Η Υγειονομική Διάταξη με αριθμ. πρωτ. Υ1γ/Γ.Π./οίκ. 47829/2017 (Β' 2161) με ΑΔΑ: ΩΡΦ1465ΦΥΟ-Π7Ε «Υγειονομικοί Όροι και Προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων / ποτών και άλλες διατάξεις».
- 5) Η ΚΥΑ με αριθμ. πρωτ. οίκ. 16228/18-5-2017, (Β'1723). «Απλούστευση και προτυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών γνωστοποίησης λειτουργίας Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος, Θεάτρων και Κινηματογράφων».
- 6) Η Απόφαση με αριθμ. Υ1α/ΓΠ/οικ.76785/25-10-2017,(Β' 3758) «Ιατρικός έλεγχος προσωπικού, διατροφή και κανόνες υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων στους δημόσιους και ιδιωτικούς βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς», όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. Δ1α/ΓΠ/οικ.43289/ 12-6-2018, (Β'2179) Απόφαση.
- 7) Η Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με αριθμ. πρωτ. Δ1β/ΓΠ/οίκ. 39558/10-9-2025 με ΑΔΑ: 6Ι2Μ465ΦΥΟ-ΠΘΦ «Διατροφή παιδιών στους δημόσιους και ιδιωτικούς βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς».

Ενόψει της έναρξης του νέου σχολικού έτους 2025-2026 υπενθυμίζεται η επιτακτική ανάγκη εντατικοποίησης των υγειονομικών ελέγχων στις εκπαιδευτικές μονάδες που βρίσκονται στην περιοχή αρμοδιότητάς σας, με στόχο την προστασία της Δημόσιας Υγείας.

Αναλυτικότερα οι έλεγχοι στις εκπαιδευτικές μονάδες οφείλουν να εστιάζονται στους ακόλουθους τομείς:

Α. ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

Κατά την διενέργεια του υγειονομικού ελέγχου εφαρμόζεται η υγειονομική νομοθεσία και διαπιστώνεται επίσης η πιστή εφαρμογή των οδηγιών που προβλέπονται στις εκάστοτε ισχύουσες Υπουργικές Αποφάσεις και σχετικές εγκυκλίους της Υπηρεσίας μας.

Οι κανόνες υγιεινής πρέπει να τηρούνται **σε όλους τους χώρους** (αίθουσες διδασκαλίας, αύλειος χώρος, κοινόχρηστοι χώροι, αποχωρητήρια κ.λ.π) των σχολείων, των βρεφικών, βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών σύμφωνα με την ανωτ.(4) σχετ. Υγ. Διάταξη.

Ειδικότερα, εφιστάται η προσοχή στα κάτωθι:

- Τήρηση των μέτρων ατομικής υγιεινής με έμφαση στη συχνή και ορθή εφαρμογή υγιεινής των χεριών.

- Μέριμνα για την σχετική εκπαίδευση του βοηθητικού προσωπικού και των εργαζομένων σε χώρους σίτισης, αναφορικά με τα μέσα ατομικής προστασίας και την ορθή τήρηση των κανόνων ατομικής υγιεινής.
- Επισημασμένη καθαριότητα και απολύμανση επιφανειών και χώρων στις αίθουσες διδασκαλίας, στους χώρους σίτισης, στα αποχωρητήρια κ.λ.π.
- Τακτικός και επαρκής αερισμός των χώρων και κυρίως των αιθουσών διδασκαλίας λόγω της συγκέντρωσης μεγάλου αριθμού ατόμων.
- Εξασφάλιση υγιεινής των συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης με ιδιαίτερη έμφαση στην καθαριότητα και απολύμανση των εγκαταστάσεων των αποχωρητηρίων.

Παράλληλα, εξακολουθεί να κρίνεται σκόπιμη, η συνεχής ενημέρωση του σχολικού πληθυσμού σχετικά με τον τρόπο μετάδοσης των ιογενών αναπνευστικών λοιμώξεων, οι οποίες ενδημούν κατά την χειμερινή περίοδο. Συστήνεται, η ανάρτηση εικονογραφημένων οδηγιών επί του θέματος σε εμφανή σημεία εντός των κτιριακών εγκαταστάσεων.

Οι διευθύνσεις των εκπαιδευτηρίων οφείλουν να μεριμνούν για τη διατήρηση όλων των χώρων καθαρών, τον ανεφοδιασμό των αποχωρητηρίων με χαρτί, σαπούνι, την τοποθέτηση κάδων απορριμμάτων, την ορθή διαχείριση των απορριμμάτων, τον τακτικό και επαρκή αερισμό όλων των χώρων, την ορθή συντήρηση του κλιματισμού κλπ, ούτως ώστε ο σχολικός πληθυσμός να δραστηριοποιείται σε υγιεινό περιβάλλον και να αποφεύγεται η δημιουργία ανθυγιεινών εστιών.

Β. ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΧΩΡΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

Ιδιαίτερη προσοχή να δίνεται στα **κυλικεία των σχολείων, στις καντίνες (σταθερές), στους αυτόματους πωλητές τροφίμων και ποτών και στους χώρους εστίασης** των σχολείων, προκειμένου να διαπιστώνεται η τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων των σχετικών Υγειονομικών Διατάξεων και παράλληλα να εξετάζεται αν τα προσφερόμενα είδη είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις ανωτ. (2) & (3) σχετικές Υγειονομικές Διατάξεις.

Αναφορικά με τα **προγράμματα διανομής τροφίμων** στα σχολεία (π.χ. ετοιμών γευμάτων, φρούτων, κ.α.) τα οποία πραγματοποιούνται από διάφορους φορείς υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ή άλλων αρμόδιων Υπουργείων, αυτά πρέπει να ακολουθούν πιστά τα οριζόμενα στην ανωτέρω σχετική νομοθεσία. Ο υπεύθυνος φορέας που υλοποιεί το εκάστοτε πρόγραμμα, ενημερώνει αμελητί την Υπηρεσία μας

σχετικά με τα σχολεία που συμμετέχουν στο πρόγραμμα καθώς και τους προμηθευτές - παρασκευαστές των γευμάτων με τα πλήρη στοιχεία αυτών (επωνυμία, ταχυδρομική διεύθυνση), **ώστε στη συνέχεια να ενημερωθούν αρμοδίως οι οικείες Υγειονομικές Υπηρεσίες, προκειμένου να προβούν σε τακτικούς ή/και έκτακτους υγειονομικούς ελέγχους.** Τα αποτελέσματα των εν λόγω υγειονομικών ελέγχων οφείλουν να κοινοποιούνται στους συναρμόδιους φορείς.

Κατά τη διενέργεια των προαναφερόμενων υγειονομικών ελέγχων ιδιαίτερη έμφαση μεταξύ άλλων, πρέπει να δίνεται, για την αποφυγή διασταυρούμενης επιμόλυνσης, στα εξής :

- τήρηση των γενικών απαιτήσεων υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων
- διατήρηση των έτοιμων γευμάτων στις ενδεικνυόμενες θερμοκρασίες
- χρόνος μεταφοράς και διατήρησης των έτοιμων γευμάτων
- καταλληλότητα των περιεκτών τροφίμων
- κανόνες σήμανσης τροφίμων (σχετικά με τις υποχρεωτικές πληροφορίες που πρέπει να αναγράφονται στην ετικέτα των τροφίμων)

Για τους βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, αναφορικά με τον ιατρικό έλεγχο του προσωπικού τους, επισημαίνουμε ότι τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις της ανωτ. (6) σχετ. Υπ. Απόφασης. Αναφορικά με την τήρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων, τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις της ανωτ. (6) σχετ. Υπ. Απόφασης & της ανωτ. (7) σχετ. εγκυκλίου.

Επίσης, κρίνεται σκόπιμο να διεξάγονται τακτικοί Υγειονομικοί έλεγχοι και στις επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών, που λειτουργούν γύρω και σε μικρή απόσταση από σχολικά συγκροτήματα.

Οδηγίες για την ασφαλή λειτουργία κυλικείων & χώρων εστίασης:

Για την προστασία των μαθητών και των εργαζομένων στη σχολική μονάδα πρέπει να τηρούνται τα αναφερόμενα στις ανωτ. (2), (3) σχετ. Υ.Δ. και στις εκάστοτε Υπουργικές Αποφάσεις που εκδίδονται κατά περίπτωση. Συγκεκριμένα:

- Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με πιστοποιητικό υγείας σύμφωνα με την Υγειονομική Διάταξη με αριθμ. πρωτ. Υ1γ/Γ.Π/οικ. 35797/11-4-2012 (Β'1199), όπως κάθε φορά ισχύει και να τηρούν τα μέτρα προσωπικής υγιεινής.

- Το προσωπικό εκπαιδεύεται σχετικά με τη τήρηση των κανόνων υγιεινής, με ιδιαίτερη έμφαση στα εξής:
 - Τακτικός και σχολαστικός καθαρισμός των χεριών του προσωπικού με σαπούνι και ζεστό νερό (σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ).
 - Χρήση γαντιών μιας χρήσεως (σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ).
 - Εφαρμογή μεθόδων καθαρισμού - απολύμανσης και απεντόμωσης-μυοκτονίας της επιχείρησης.
- Διενεργείται τακτικός & καλός αερισμός του χώρου.
- Τα προσυσκευασμένα τρόφιμα διατίθενται σύμφωνα με τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων. Ειδικά τα προϊόντα που διατίθενται από το κυλικείο μετά από επεξεργασία πρέπει να τοποθετούνται σε χάρτινη μιας χρήσης συσκευασία, κατάλληλη για τρόφιμα.
- Για την αποφυγή μετάδοσης και διασποράς μεταδοτικών λοιμώξεων κυρίως του αναπνευστικού, συστήνεται η λήψη μέτρων για την αποτροπή συνωστισμού κατά την διάρκεια του διαλείμματος σύμφωνα με τις εκάστοτε κάθε φορά οδηγίες του ΕΟΔΥ.

Στην περίπτωση που οι μαθητές φέρουν από τα σπίτια τους μαγειρεμένα γεύματα, αυτά πρέπει να τοποθετούνται, άμεσα σε ψυγείο, (ιδιαίτερα τα πιο ευπαθή) και να διατηρούνται σε θερμοκρασία ίση ή μικρότερη των 5°C μέχρι να καταναλωθούν. Τα εν λόγω γεύματα πριν καταναλωθούν πρέπει να αναθερμαίνονται σε κατάλληλους φούρνους σε θερμοκρασία ανώτερη των 70°C και στη συνέχεια να καταναλώνονται άμεσα. Εφιστάται η προσοχή στην ορθή τήρηση των κανόνων υγιεινής τόσο από το προσωπικό που εμπλέκεται στην προετοιμασία των γευμάτων, όσο και από τους μαθητές.

Τέλος, εφιστούμε την προσοχή στην αυστηρή τήρηση της αντικαπνιστικής νομοθεσίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ως άνω σχετ. (1) .

Οι αρμόδιες για τον έλεγχο Υπηρεσίες των Περιφερειών παρακαλούνται για την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων που διενεργούν στην Υπηρεσία μας. Στα αποτελέσματα των ανωτέρω ελέγχων, θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται και στοιχεία ελέγχου της τήρησης της αντικαπνιστικής νομοθεσίας .

Τα Υπουργεία στα οποία κοινοποιείται η παρούσα, καλούνται όπως ενημερώσουν τους συναρμόδιους εποπτευόμενους φορείς και νομικά πρόσωπα με στόχο την προστασία της Δημόσιας Υγείας.

Η ΑΝ. ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

A. ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Όλες οι Περιφέρειες της χώρας

Γρ. κ.κ. Περιφερειάρχων.

2. Όλες οι Περιφερειακές

Ενότητες της χώρας

Υπόψη κ.κ. Αντιπεριφερειάρχων.

**3. Όλες οι Γεν. Δ/σεις Δημόσιας Υγείας
& Κοιν. Μέριμνας**

Έδρες τους

**4. Όλες οι Δ/σεις Δημ. Υγείας & Κοιν.
Μέριμνας**

Τμήματα Περιβαλλοντικής Υγιεινής
& Υγειονομικού Ελέγχου

Έδρες τους.

**5. Όλες οι Δ/σεις Υγειονομικού Ελέγχου
& Περιβαλλοντικής**

Υγιεινής Π.Ε. Περ. Αττικής

Έδρες τους.

Β. ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ**1. Υπουργείο Παιδείας,
Θρησκευμάτων & Αθλητισμού**

α) Γρ. Υπουργού
 β) Γρ. Υφυπουργών
 γ) Γρ. Γεν. Γραμματέων
 δ) Δ/νση Σπουδών Α/θμιας
 Εκπ/σης
 ε) Δ/νση Σπουδών Β/θμιας
 Εκπ/σης
 στ) Δ/νση Δ/κού Α/θμιας Εκπ/σης
 ζ) Δ/νση Δ/κού Β/θμιας Εκπ/σης
 Παπανδρέου 37
 Τ.Κ. 15180 Μαρούσι

2. Υπουργείο Εσωτερικών

Δ/νση Οργάνωσης & Λειτουργίας
 ΟΤΑ
 Σταδίου 27
 Τ.Κ. 10183 Αθήνα

**3. Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής
και Οικογένειας**

ΟΠΕΚΑ
 Γεν. Δ/νση Παροχών
 Δ/νση Οικογενειακών Επιδομάτων
 Τμήμα Χορήγησης Παροχών Κοινωνικής
 Στήριξης Οικογενειών
 Πατησίων 30
 Τ.Κ. 10170 Αθήνα

4. Υπουργείο Ανάπτυξης

Γεν. Γραμματεία Εμπορίου
 Πλατεία Πλ. Κάνιγγος
 Τ.Κ. 10181 Αθήνα

**5. Υπουργείο Αγροτικής
Ανάπτυξης & Τροφίμων**

Δ/νση Συστημάτων Καλλιέργειας
 Μενάνδρου 22
 Τ.Κ. 10552 Αθήνα

**6. Υπουργείο Προστασίας του
Πολίτη**

Δ/νση Γεν. Αστυνόμευσης
 Κανελλοπούλου 4

Τ.Κ. 10177 Αθήνα

7. ΕΟΔΥ

Αγράφων 3-5

Τ.Κ. 151 23 Μαρούσι

8. Εθνική Αρχή Διαφάνειας

Λένορμαν 195 & Αμφιαράου

Τ.Κ. 104 42, Αθήνα

9.ΕΦΕΤ

Κηφισίας 124 & Ιατρίδου

115 26 Αθήνα

9. Πανελλήνια Ομοσπονδία

Κυλικείων Δημόσιων και

Ιδιωτικών Σχολείων

Καποδιστρίου 24

Τ.Κ. 10682 Αθήνα

Γ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γρ. κ. Υπουργού Υγείας

2. Γρ. κ. Αναπληρώτριας Υπουργού
Υγείας

3. Γρ. κ.κ. Υφυπουργών

4. Γρ. κ.κ. Γεν. Γραμματέων

5. Γρ. κ. Προϊσταμένης Γεν. Δ/νσης
Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής

6. Γρ. Τύπου

7. Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Υγιεινής
Περιβάλλοντος

